

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ผู้วิจัยได้สรุป อภิปรายและข้อเสนอแนะตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัย เรื่องความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย พบว่า

1. ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมากเป็นเพศหญิง ระดับการศึกษา ส่วนมาก จะอยู่ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย รายด้านโดยรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และเมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า
 - 2.1 ด้านหลักสูตร อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ 3 ลำดับแรก คือ นักศึกษามีส่วนร่วมในการวิเคราะห์หลักสูตรสถานศึกษา หลักสูตรที่เรียนมีความสอดคล้องกับสภาพของนักศึกษา หลักสูตรที่เรียน ช่วยให้นักศึกษานำไปปฏิบัติได้จริง ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ นักศึกษามีความเข้าใจในโครงสร้างหลักสูตร
 - 2.2 ด้านการดำเนินการแนะแนวอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ 3 ลำดับแรก คือ การประชาสัมพันธ์ช่วยให้นักศึกษาเข้าใจโครงสร้างและรายละเอียดของหลักสูตร การประชาสัมพันธ์ช่วยให้นักศึกษาสามารถตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ การแนะแนวช่วยให้นักศึกษารู้จักการดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมได้ดี ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การแนะแนวช่วยส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางการเรียนของนักศึกษามากขึ้น

2.3 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ 3 ลำดับแรก คือ การสอนเสริมทำให้นักศึกษาเข้าใจเนื้อหาที่มีความยากและซับซ้อนได้ดียิ่งขึ้น นักศึกษาได้มีโอกาสเรียนรู้ร่วมกันโดยการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหา นักศึกษามีส่วนร่วมวางแผนการเรียนรู้จากการพบกลุ่ม ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ นักศึกษาได้เรียนรู้ตรงกับความต้องการ ความสนใจ และความถนัด

2.4 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงไปหาต่ำ 3 ลำดับแรก คือ การประเมินผลระหว่างเรียนช่วยให้นักศึกษาได้ทราบความก้าวหน้าในการเรียนรู้ของตนเอง การวัดผลและประเมินผลการเรียนปลายภาคเรียนช่วยให้นักศึกษาได้ทราบผลการเรียนของตนเองตลอดภาคเรียน นักศึกษาได้รับการประเมินผลการอ่าน คิด วิเคราะห์ และเขียนทุกภาคเรียน ตามลำดับ และข้อที่ค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การวัดผลและประเมินผลการเรียนช่วยพัฒนาคุณภาพความก้าวหน้าและความสำเร็จของนักศึกษา

3. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีเพศต่างกัน ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ไม่แตกต่างกัน

4. ผลการเปรียบเทียบนักศึกษามีระดับการศึกษาต่างกัน ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัย สังกัดสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดหนองคาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตร และด้านการดำเนินการแนะแนว แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

5. ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาของ ศูนย์การศึกษานอกกระบวนและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย สรุปได้ดังนี้

- 5.1 ควรจัดให้ให้มีการประชาสัมพันธ์หลักสูตร
- 5.2 วิชาที่เรียนควรสามารถนำมาปรับใช้ได้ในชีวิตประจำวัน
- 5.3 อยากให้มีการแนะแนวด้านอาชีพมากๆ
- 5.4 อยากให้มีการประชาสัมพันธ์แนะแนวที่หลากหลาย
- 5.5 ควรให้มีการไปทัศนศึกษา
- 5.6 ควรให้มีเรียนผ่านทางอินเทอร์เน็ต
- 5.7 ควรปรับเกณฑ์คะแนนการสอบปลายภาคใหม่
- 5.8 อยากให้ทุกอาชีพสามารถนำมาเทียบโอนและผ่านได้โดยไม่ต้องมีการสอบ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย ทั้ง 4 ด้าน มีประเด็นที่น่าสนใจ อภิปราย ดังนี้

1. ด้านหลักสูตร โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะหลักสูตรที่เรียนช่วยให้นักศึกษาแก้ปัญหาได้ เพราะการเรียนรู้การพบปะกับครูและเพื่อนทำให้ได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ หลักสูตรที่นักศึกษานำไปปฏิบัติได้จริง สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการนั้นคือผู้ใหญ่อต้องการเรียนรู้ในเรื่องที่สามารถนำไปปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้ทันที และก่อนที่จะนำหลักสูตรมาใช้ควรมีการสำรวจหรือทำประชาพิจารณ์เพื่อรับฟังความคิดเห็นของประชาชน ซึ่งสอดคล้องกับ วิสัยภรณ์ วชิรเชื่อนพันธ์ (2546 : 161) ได้ทำการศึกษาวิจัยความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาล จังหวัดสมุทรปราการ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของพนักงานครูเทศบาล จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความพึงพอใจในการปฏิบัติงานกับเพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่ ระดับตำแหน่ง ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดของโรงเรียน พบว่า พนักงานครูเทศบาล จังหวัดสมุทรปราการมีความพึงพอใจในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับปานกลาง

2. ด้านการดำเนินการแนะแนว อยู่ในระดับปานกลาง อาจสืบเนื่องมาจากในด้านการประชาสัมพันธ์แนะแนวยังขาดครู หรือบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจ เอาใจใส่ แนะนำให้นักศึกษาได้เข้าใจเกี่ยวกับโครงสร้างหลักสูตรอย่างชัดเจน การประชาสัมพันธ์ที่ไม่ต่อเนื่อง นักศึกษาไม่กล้ามาขอคำแนะนำ หรือมาปรึกษาน้อย อยากให้มีการแนะแนวด้านอาชีพมากกว่านี้ ซึ่งสอดคล้องกับ ประกอบ กุลบุตร (2550 : 89) ได้ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญที่มีต่อการให้บริการตามแนวทางการปฏิรูประบบราชการของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี พบว่า นักศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญมีความพึงพอใจต่อการให้บริการตามแนวทางการปฏิรูประบบราชการของศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอ ในเขตจังหวัดอุบลราชธานี อยู่ในระดับปานกลาง

3. ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ อยู่ในระดับปานกลาง ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ควรให้มีหลากหลายรูปแบบ มีการใช้สื่อเทคโนโลยีเช่นเรียนและส่งงานผ่านทางอินเทอร์เน็ต เนื่องจากบางคนต้องทำงานหรือต้องเดินทางไกลไม่สามารถมาเรียนได้ ซึ่งจะช่วยให้การเรียนรู้มีความต่อเนื่องมากยิ่งขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ วนิดา ศรีเมืองใต้ (2549 : 91) ได้ศึกษาความคิดเห็นของบุคลากรในสถานศึกษาสังกัดสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน เกี่ยวกับปัญหา การดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนระหว่าง

หลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน และหลักฐานการศึกษาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นใน 4 ด้าน พบว่า บุคลากรในสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษานอกโรงเรียน มีปัญหา การดำเนินการเทียบโอนผลการเรียนระหว่างหลักสูตรการศึกษานอกโรงเรียน และหลักสูตร การศึกษาในโรงเรียน ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในด้านบุคลากรด้านการจัดการ ด้านหลักสูตร และด้านปัจจัยสนับสนุน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง หากพิจารณาจาก สรุปผลการปฏิบัติงาน ประจำปีงบประมาณ 2555 ของสำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดหนองคาย พบว่า นักศึกษามีจำนวนนักศึกษาที่การลงทะเบียน สอบซ่อม เนื่องจากหลักเกณฑ์ในการวัดผลประเมินผลปลายภาคเรียนนักศึกษาจะต้องผ่านเกณฑ์ ในแต่ละส่วนอย่างน้อยร้อยละ 50 ขึ้นไปซึ่งสอดคล้องกับข้อเสนอแนะของนักศึกษาเกี่ยวกับการ วัดผลประเมินผลซึ่งสอดคล้องกับ นิกอร์ สันประภะ (2550 : 85) การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนสร้างคอม อำเภอ สร้างคอม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษายุทธธาณี เขต 1 คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของ ผู้บริหารโรงเรียน กลุ่มเครือข่ายโรงเรียนสร้างคอม อำเภอสร้างคอม สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษายุทธธาณี เขต 1 โดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้านอยู่ในระดับปานกลาง

ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจที่มีเพศต่างกัน ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัด การศึกษาของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอรัตนวาปี จังหวัด หนองคาย ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน เมื่อมีการเปรียบเทียบที่มีระดับการศึกษา ต่างกัน ความพึงพอใจของนักศึกษาต่อการจัดการศึกษาศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษา ตามอัธยาศัย อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านหลักสูตร และด้านการดำเนินการแนะแนว แตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับ พัชรินทร์ จันท์ (2551 : 73) ได้ศึกษาระดับ ความพึงพอใจของนักศึกษา ต่อการให้บริการของห้องสมุดประชาชน สังกัดศูนย์การศึกษานอก วิทยาลัยจังหวัดอ่างทอง ตามสภาพส่วนบุคคลและห้องสมุดที่นักศึกษาเป็นสมาชิก กลุ่มตัวอย่าง คือนักศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอ่างทอง จำนวน 350 คน พบว่า ความพึงพอใจต่อการให้บริการ ของห้องสมุดประชาชนของนักศึกษาตามการเป็นสมาชิก มีความพึงพอใจในการบริการที่ได้รับ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ด้านหลักสูตร ในข้อที่มีระดับความพึงพอใจน้อยคือ หลักสูตรที่เรียนช่วยพัฒนา ศักยภาพนักศึกษาให้ดีขึ้น หลักสูตรควรมีการสำรวจข้อมูลสภาพปัญหา หรือความต้องการของ ผู้เรียน เพื่อนำมาปรับให้เข้ากับหลักสูตรอย่างสอดคล้องเหมาะสม

1.2 ด้านการดำเนินการแนะแนว ในข้อที่มีระดับความพึงพอใจน้อย คือ การแนะแนว ช่วยส่งเสริมและพัฒนาความสามารถทางการเรียนของนักศึกษามากขึ้น ซึ่งยังไม่สอดคล้องกับ หลักการแนะแนวคือทำให้ผู้เรียนเข้าใจตนเองมากยิ่งขึ้น เมื่อเข้าใจตนเองมากขึ้น จะช่วยให้ สามารถเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม

1.3 ด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ ในข้อที่มีระดับความพึงพอใจน้อย คือนักศึกษาได้ เรียนรู้ตรงกับความต้องการ ความสนใจและความถนัด ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ควรให้ผู้เรียน ได้มีส่วนร่วมหรือมีการสำรวจความต้องการความสนใจก่อนเรียนทุกครั้ง

1.4 ด้านการวัดผลประเมินผลการเรียน ในข้อที่มีระดับความพึงพอใจน้อยคือ การ วัดผลและประเมินผลการเรียนช่วยพัฒนาคุณภาพความก้าวหน้าและความสำเร็จของนักศึกษา การประเมินผลก่อนเรียนช่วยให้นักศึกษาได้ตรวจสอบพื้นฐานการเรียนรู้ของตนเอง ควรมีการ สำรวจพื้นฐานความรู้ หรือประเมินผลก่อนเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการจัดรูปแบบการเรียนรู้ ตลอดจนวิธีการวัดผลประเมินผลที่เหมาะสมได้

2. ข้อเสนอแนะเพื่อทำการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 พัฒนาคู่มือด้านการจัดกระบวนการเรียนรู้ของศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอรัตนวาปี

2.2 พัฒนาคู่มือด้านการวัดและการประเมินผลของศูนย์การศึกษานอกระบบและ การศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอรัตนวาปี

2.3 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ของศูนย์การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอรัตนวาปี